

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2019**

I. WPROWADZENIE

W grupie wielu problemów społecznych jakie występują w naszym kraju problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż dotyczą różnych sfer naszego życia i powodują wielorakie szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) zarówno te wymierne, związane choćby z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi czy przestępczością, jak i niewymierne jakim są cierpienie i ból. Należy zdawać sobie sprawę z tego, że dotyczą zarówno kraju, społeczności lokalnej, jak i konkretnej rodziny. Problemy wynikające z nadużywania napojów alkoholowych najczęściej kojarzą się z uzależnieniem. Koncentracja na uzależnieniu powoduje lekceważenie i zaniedbywanie negatywnych skutków ryzykownego i szkodliwego picia alkoholu. Te wzorce picia alkoholu powodują znacznie większe szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne, gdyż obejmują liczniejszą część populacji. Według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 mln do nawet 4 mln i jest aż cztery razy większa niż populacja osób uzależnionych od alkoholu.

Alkoholizm dotyka coraz więcej osób bez względu na płeć, wiek i pochodzenie społeczne. Napoje alkoholowe stają się nieodłącznym elementem spotkań rodzinnych, towarzyskich czy zawodowych bez względu na środowisko. Niepokojące jest zjawisko powszechnej tolerancji spożywania alkoholu przez ludzi młodych. Niejednokrotnie rodzice sami podają dzieciom tzw. alkohole słabe, np. szampan, piwo. Polska zajmuje jedno z pierwszych miejsc na liście państw pod względem ilości spożycia alkoholu przypadającego na statystycznego Polaka oraz ilości osób uzależnionych. Jak wiadomo człowiek może uzależnić się nie tylko od alkoholu ale także od innych substancji psychoaktywnych. Grupa osób pijących ryzykownie i szkodliwie powinna budzić powszechny niepokój. Jednak ciągle jeszcze akceptowane są wzorce intensywnego spożywania alkoholu. Można zauważyć tendencję do lekceważenia zagrożeń oraz konsekwencji wynikających z takiego sposobu spożywania alkoholu. Dopiero uzależnienie aktywizuje najbliższe otoczenie osoby pijącej do poszukiwania rozwiązań.

Corocznie z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób. Z danych Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że alkohol zajmuje trzecie miejsce wśród czynników ryzyka dla zdrowia, po nadciśnieniu tętniczym i nikotynie, a przed np. chorobami nowotworowymi. Nadużywanie alkoholu uważane jest za jedną z ważniejszych przyczyn zwiększających ryzyko zgonu przed 65 rokiem życia, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Rozmiary szkód związane z nadużywaniem alkoholu mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę wobec spożywania napojów alkoholowych. Przystępując do opracowania gminnego programu konieczne jest uświadomienie sobie, że problemy związane z uzależnieniem od np. alkoholu, narkotyków, nikotyny i innych dotyczą różnych sfer naszego życia i powodują różne szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) zarówno te wymierne, związane choćby z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi czy przestępczością, jak i te niewymierne (cierpienie i ból). Należy zdawać sobie sprawę z tego, że szkody te dotyczą zarówno kraju, społeczności lokalnej, jak i konkretnej rodziny. Dlatego "polityka uzależnień" powinna obchodzić wszystkich i chociaż obserwacje wskazują, że w samorządach gminnych dzieją się rzeczy ważne i potrzebne, to należy wciąż doskonalić i rozwijać lokalne systemy rozwiązywania problemów uzależnień.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137). Zgodnie z art. 4' ust. 1 i 2 w/w ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu jest realizowane w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych corocznie przez rady gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13' i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Wymieniony akt prawny stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok” określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych występujących w gminie Paradyż i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż w/w program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy w Paradyżu.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY PARADYŻ

Paradyż jest gminą wiejską zlokalizowaną w południowej części Niziny Mazowieckiej nad rzeką Czarną, w zlewni rzeki Pilicy. Aktualny podział administracyjny lokuje ją w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego. Gmina sąsiaduje z pięcioma innymi gminami o charakterze wiejskim, tj.: od północy z gminą Mniszków i Sławno; od wschodu z gminą Białaczów, od południa z gminą Żarnów, od zachodu z gminą Aleksandrów. W jej skład wchodzi miejscowości: Adamów, Alfonsów, Bogusławy, Daleszewice, Dorobna Wola, Feliksów, Grzymałów, Honoratów, Irenów, Joaniów, Kazimierzów, Krasik, Mariampol, Paradyż, Podgaj, Popławy Kol., Przyłek, Solec, Stanisławów, Stawowice, Stawowice Kol., Sylwerynów, Stawowiczki, Wielka Wola, Wójcin, Wójcin A, Wójcin B. Jest gminą typowo rolniczą. Na obszarze gminy występują średnio słabe i bardzo słabe gleby, z wyjątkiem obszarów upraw rolniczych w rejonie Wójcina B, Bogusław, Wielkiej Woli, Kazimierzowa, Popław Kol. i Daleszewic. Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 8.156,00 ha, zaś liczba ludności (wg stanu na dzień 30 listopada 2018 roku) wynosi 4518 mieszkańców.

Na terenie gminy działają następujące placówki oświatowe: Szkoła Podstawowa w Paradyżu (124) Szkoła Podstawowa w Przyłuku (52), Szkoła Podstawowa w Wójcinie (113), Szkoła Podstawowa w Sokołowie (77). Przy każdej ze szkół funkcjonują klasy „O”. Łączna liczba uczniów w szkołach na terenie gminy wynosi – 415. Pomieszczenia szkolne, zwłaszcza świetlice wykorzystuje się do prowadzenia pozalekcyjnych zajęć tematycznych, kół zainteresowań. W Szkole Podstawowej w Paradyżu działa kółko teatralne, które kilka razy w roku zmienia swój repertuar. Przedstawienia które przygotowuje, są prezentowane szerokiej publiczności całej gminy, mają duże znaczenie w rozwoju kulturalnym gminy Paradyż. Na terenie gminy funkcjonują następujące formy opieki przedszkolnej: w Paradyżu dziecięcy prowadzony przez Stowarzyszenie „PARADYŻ DZIECIOM” obejmujący opieką 32 dzieci, w Wójcinie przedszkole prowadzone przez Fundację „DAR DLA POTRZEBUJĄCYCH” skupiające 22 dzieci. Łącznie tą formą opieki objęte jest 54 dzieci w wieku przedszkolnym.

Na terenie gminy są 2 hale sportowe, oraz 2 wielofunkcyjne boiska ze sztuczną nawierzchnią. Obiekty dostępne są dla całego społeczeństwa, a szczególnie młodzieży zamieszkującej w gminie Paradyż. W okresie jesienno-zimowym popołudniami hale sportowe wykorzystywana są na wszelkiego rodzaju zajęcia sportowe, turnieje. Sport dla mieszkańców gminy organizuje również Klub Sportowy „Paradyż”, posiada zaplecze w postaci oświetlonego boiska, zaplecza socjalnego. Budowa tego obiektu została w znacznej mierze przeprowadzona dzięki pomocy głównego sponsora firmy „Ceramika Paradyż” oraz Urzędu Gminy w Paradyżu.

Usługi zdrowotne w gminie zapewniają dwa Ośrodki Zdrowia: w Paradyżu i w Wójcinie, podległe pod Szpital Rejonowy w Opocznie.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Paradyż oraz gmin sąsiadujących czuwa Komisariat Policji w Paradyżu, mający swoją siedzibę w Paradyżu, przyczyniając się do podnoszenia poczucia bezpieczeństwa obywateli, ograniczenia przestępstw.

Jednostką organizacyjną gminy Paradyż, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu ul. Konecka 4. Ośrodek obejmuje swoim działaniem teren gminy Paradyż. Współpracuje w realizacji zadań z organizacjami społecznymi i samorządowymi oraz instytucjami. Celem działań GOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób i rodzin korzystających z pomocy GOPS w Paradyżu w latach 2015 - 2017

Tabela nr 1. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paradyżu

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	206	690
2017	121	417
2018	86	309

Źródło: Dane własne

Porównując dane w latach 2016, 2017, 2018 widać, że zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2017 r. w stosunku do 2016. Płóć korzystających osób i rodzin z pomocy społecznej w 2016 był spowodowany faktem, iż na terenie gminy w czerwcu 2016 r. miała miejsce nawałnica która wywołała ogromne straty w zabudowaniach mieszkańców. Poszkodowani skorzystali z jednorazowej pomocy na usuwanie skutków klęski żywiołowej.

Tabela nr 3. Główne powody ubiegania się o pomoc społeczną

Powód ubiegania się o pomoc	2016rok	2017 rok	2018 rok
Ubóstwo	122	102	84
Bezrobocie	59	35	29
Niepełnosprawność	68	62	50
Długotrwała choroba	46	41	37
Bezradność w sprawach opiek. – wychowawczych	36	35	20
Alkoholizm	15	13	11

Źródło: Dane własne

W 2018 roku jedną z głównych przyczyn zgłaszania się po pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest ubóstwo, następnie niepełnosprawność, długotrwała choroba. Z obserwacji można zauważyć, że sytuacja rodzin uległa poprawie

Nad poziomem bezpieczeństwa publicznego czuwa Komisariat Policji w Paradyżu.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami, które są spowodowane różnymi czynnikami.

Najważniejsze problemy rodzin z terenu Gminy Paradyż to:

1. Bezrobocie

W obecnych czasach zjawisko bezrobocia jest bardzo powszechne. Skutkiem bezrobocia jest obniżenie poziomu życia oraz zwiększenie nasilenia się patologii społecznej. Bezrobocie wpływa na dezintegrację rodziny oraz pociąga za sobą szereg problemów społecznych, a jednym z największych jest alkoholizm i problemy opiekuńczo – wychowawcze. Konsekwencją długotrwałego bezrobocia może być także rozpad rodziny, gdyż pozostawanie bez pracy i poczucie wykluczenia społecznego nasila niezadowolenie i frustrację.

Stopa bezrobocia w powiecie opoczyńskim w miesiącu październiku wyniosła 5,3% i była niższa o 0,9% od stopy procentowej dla powiatu odnotowanej w końcu 2017 r. (6,2%). W porównywanym okresie stopa procentowa dla kraju była niższa o 0,9% a dla województwa łódzkiego o 0,8%.

W tym okresie z terenu Gminy Paradyż w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 73 osoby, w tym 44 kobiety i 29 mężczyzn.

Przyczyną bezrobocia na terenie Gminy Paradyż jest niskie wykształcenie, a także jego niedostosowanie do potrzeb lokalnego rynku pracy. Z tego powodu skorzystało z pomocy – 29 rodzin. Znacznie zmniejszyła się liczba os ob i rodzin korzystających z pomocy z powodu bezrobocia. W ostatnich latach wyjazdy zagraniczne, a co za tym idzie rozbicia rodzin stały się częstym zjawiskiem w naszej gminie.

2. Alkoholizm

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną i postępującą, która zaczyna się i rozwija bez świadomości osoby zainteresowanej, polega na niekontrolowanym piciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci. Nadużywanie alkoholu bardzo często wynika z nieumiejętności radzenia sobie z problemami jakie niesie życie i w ostateczności prowadzi do fizycznego i psychicznego wyniszczenia jednostki, problemów finansowych w rodzinach – ubóstwa. Z powodu uzależnienia od alkoholu w 2018 roku skorzystało z pomocy 11 rodzin. Nadmierne spożywanie alkoholu znajduje swoje odbicie nie tylko w życiu jednostki, ale także w życiu społeczeństwa. Problemy, których przyczyną jest alkohol mogą pojawić się w różnych dziedzinach. Można mówić o następstwach rodzinnych, problemach w pracy, łamaniu porządku publicznego. Bardzo ważnym skutkiem nadużywania alkoholu jest pogarszanie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodziny. Nie bez znaczenia jest wpływ alkoholizmu rodzica na rozwój dzieci, które żyją

w atmosferze ciągłego niepokoju, lęku i napięcia. Uczą się destruktywnych dla siebie i otoczenia zachowań. Nierzadko członkowie rodziny alkoholika popadają we współzależnienie. Zjawisko nadużywania alkoholu jest problemem złożonym i trudnym do przezwyciężenia.

Prowadzeniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie Paradyż zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2018 roku Komisja wystosowała 10 wezwań do osób uzależnionych na rozmowy motywujące do leczenia odwykowego. Ponadto kieruje uzależnionych na terapię do Poradni Leczenia Uzależnień w Opocznie. Od 2014 r. funkcjonują Grupy Anonimowych Alkoholików „Nadzieja” i „Odblask”. Spotkania grupy AA odbywają się dwa razy w tygodniu tj. w niedziele w Żarnowie oraz w czwartki w Paradyżu. Osoby które decydują się na dobrowolne leczenie odwykowe, mają możliwość podjąć terapię odwykową w oddziałach odwykowych stacjonarnych w Łodzi lub Morawicy. W sytuacji braku dobrowolnej zgody kieruje się również wnioski do Sądu Rejonowego w Opocznie – celem wydania postanowienia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego oraz prowadzić kontrolę punktów podawania i sprzedawania napojów alkoholowych.

Coraz częściej z problemem alkoholizmu boryka się młodzież. Przyczyną tego problemu wśród młodzieży jest brak nadzoru nad dziećmi spowodowany brakiem czasu, a często zagranicznymi wyjazdami rodziców. Ponadto młodzież nie posiada wzorców osobowych – aby być zauważonym w swoim środowisku często sięgają po alkohol. Brak zagospodarowania czasu wolnego i problemy rodzinne przyczyniają się do pogłębienia tego problemu. Z ankiet przeprowadzonych przez szkoły z terenu Gminy Paradyż wynika, że zdecydowana większość uczniów przyznaje się do okazjonalnego spożywania alkoholu. Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo, a w dalszej kolejności wódka i wino. Młodzież najczęściej jest częstowana przez kolegów na prywatkach, czy wspólnych wycieczkach. ankietowanych twierdzi, że samodzielnie kupuje alkohol w sklepie. Wynika z tego że ograniczenie dotyczące wieku kupujących nie jest egzekwowane. Niepokojącym jest również fakt, iż młodzież jest częstowana alkoholem przez osoby dorosłe. Uczniowie mają świadomość, że pijąc szkodzą swojemu zdrowiu, że nadużywanie alkoholu może prowadzić do uzależnienia. W szkołach prowadzona jest działalność profilaktyczna w zakresie uzależnień w formach wykładów, pogadanek, warsztatów, imprez o charakterze profilaktycznym.

3. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i przemoc

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych to problem, który ma różne podłoże. Przeważnie jest nim ubóstwo, bezradność życiowa, bezrobocie, niewydolność materialna rodziny. Niemożliwość zapewnienia właściwej stopy życiowej swojej rodziny często prowadzi do konfliktów na linii rodzic – dziecko oraz pomiędzy samymi rodzicami. Innymi czynnikami nasilającymi ten problem jest przemoc i alkoholizm. Zjawisko przemocy bardzo często występuje wspólnie z alkoholizmem, choć przyczyn tego problemu może być wiele – wygórowane ambicje rodziców w stosunku do dzieci, problemy emocjonalne, brak czasu dla dzieci. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Zarządzeniem Wójta Gminy Paradyż z dnia 14 grudnia 2011 roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jego funkcjonowanie oparte jest na współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, szkół, Ośrodka Zdrowia, Sądu Celem działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna, informacyjna i pomoc rodzinom dotkniętym przemocą. W 2018 roku zostało założonych 10 Niebieskich Kart. We wszystkich przypadkach, przemoc w rodzinie wiąże się z nadużywaniem alkoholu.

III. ZASOBY GMINY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY

Na terenie Gminy Paradyż funkcjonują służby, które w zakresie swoich kompetencji mają za zadanie przeciwdziałać problemom alkoholowym. Są to przede wszystkim:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Ośrodek Zdrowia w Paradyżu
- Ośrodek Zdrowia w Wójcinie
- Szkoła Podstawowa w Paradyżu
- Szkoła Podstawowa w Przyłęku
- Szkoła Podstawowa w Sokołowie
- Szkoła Podstawowa w Wójcinie

Poza terenem Gminy Paradyż swoje siedziby mają również inne instytucje działające na rzecz mieszkańców naszej gminy dotkniętych problemem alkoholizmu, współpracujące z miejscowymi służbami:

- Komisariat Policji w Paradyżu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie
- Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie
- Sąd Rejonowy w Opocznie
- Prokuratura Rejonowa w Opocznie
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Opocznie
- Poradnia Leczenia Uzależnień
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Opocznie

IV. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE PARADYŻ NA ROK 2019

Harmonogram działań określa cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 roku, które dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz są zgodne z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych.

Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych ze spożywaniem alkoholu, podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Paradyż, prowadzenie działań profilaktycznych oraz ukazywanie młodym ludziom alternatywnych form spędzania czasu wolnego, jak również uświadamianie, że trzeźwość może zapobiec wielu niepowodzeniom życiowym każdego człowieka.

ZADANIE I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i rodzin osób uzależnionych od alkoholu

Sposób realizacji:

1. Zwiększenie oferty terapeutycznej dla mieszkańców Gminy poprzez korzystanie z porad i terapii specjalistów zatrudnionych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie,
2. Korzystanie z pomocy terapeutycznej w Poradni Leczenia Uzależnień w Opocznie,
3. Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych od alkoholu.

Realizatorzy:

Terapeuci, Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego przy PCPR Opoczno, Psycholog, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu.

Termin realizacji:

Cały rok

ZADANIE II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Sposób realizacji:

1. Przyjmowanie wniosków o leczenie osób uzależnionych
2. Motywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego osób uzależnionych.
3. Kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłego lekarza i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia.
4. Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym i kierowanie w razie potrzeby wniosków do Sądu Rejonowego w Opocznie w celu orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym poprzez korzystanie z porad terapeutów zatrudnionych w punkcie konsultacyjnym oraz porad pracowników socjalnych zatrudnionych w GOPS.
6. Prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”.

Realizatorzy:

Terapeuci, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego przy PCPR Opoczno, Psycholog, pedagog, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu.

Termin realizacji:

Cały rok

ZADANIE III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych aktywnych form spędzania czasu wolnego, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez zakup materiałów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla szkół, świetlic, placówek służby zdrowia
2. Szkolenie nauczycieli, innych grup zawodowych, społecznych w zakresie profilaktyki uzależnień.
3. Prowadzenie działań o charakterze profilaktyczno - edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców, w szczególności zakresie rozwijania ich umiejętności wychowawczych w postępowaniu z dziećmi w taki sposób, by je uchronić od uzależnień.
4. Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu.
5. Prowadzenie na terenie szkół warsztatów dla dzieci i młodzieży, przygotowujących ich do radzenia sobie w trudnych sytuacjach, kryzysach, zagrożeniach uzależnieniami.
6. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży poprzez: realizację szkolnych programów profilaktycznych, pozalekcyjnych programów opiekuńczo - wychowawczych, innych form działań w świetlicach szkolnych i wiejskich o charakterze profilaktycznym.
7. Zakup pomocy i środków dydaktycznych, literatury problemowej do realizacji działań profilaktycznych, pozalekcyjnych programów opiekuńczo – wychowawczych oraz działań profilaktycznych w świetlicach szkolnych, wiejskich.
8. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych. Zakup sprzętu sportowego do prowadzenia tych zajęć.
9. Udział dzieci, młodzieży oraz dorosłych w imprezach o charakterze profilaktyczno – artystyczno – edukacyjnym, oraz sportowym propagujących zdrowy styl życia, w tym zajęciach pozalekcyjnych.
10. Organizowanie konkursów z zakresu profilaktyki uzależnień we wszystkich szkołach na terenie gminy Paradyż.
11. Organizacja imprez i spotkań dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz sympatyków działań promujących trzeźwość min.: festyn rodzinny (forum trzeźwościowe), Dzień Dziecka, mikołajki dla dzieci, spotkanie oplatkowe i wielkanocne dla z rodzin z problemem alkoholowym, zabawa bezalkoholowa, spotkania integracyjne grup AA, wycieczki itp.
12. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez organizację imprez, oraz wspieranie inicjatyw w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży połączonych z promocją alternatywnych sposobów na życie, promocją i edukacją publiczną w zakresie profilaktyki uzależnień.

Realizatorzy:

Prelegenci, nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie świetlic, pedagog szkolny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu, dyrektorzy szkół,

Termin realizacji:

Cały rok.

ZADANIE IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Sposób realizacji:

1. Współpraca i wspieranie działań grupy AA „Odblask” i „Nadzieja” .
2. Kontynuacja współpracy ze Stowarzyszeniem Abstynenckim „Opoka” w Opocznie
3. Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Opocznie.
4. Kontynuacja współpracy z Sądem Rejonowym w Opocznie III Wydziałem ds. Rodzinnych i Nieletnich.
5. Współpraca z Towarzystwem Walki z Kalectwem, Warsztatami Terapii Zajęciowej.
6. Współpraca z pedagogiem szkolnym, nauczycielami dotycząca rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy wśród dzieci i młodzieży.
7. Współpraca z Komisariatem Policji w Paradyżu.

8. Współpraca z Ośrodkami Zdrowia w Paradyżu i Wójcinie.

Realizatorzy:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu

Termin realizacji:

Cały rok

ZADANIE V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, a także kontrola zasad obrotu napojami alkoholowymi

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie kontroli przestrzegania zakazów i ograniczeń określonych w art. 13¹ i 15 oraz podejmowanie odpowiednich interwencji w związku z ustaleniami kontroli.
2. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
3. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży, podawania i sprzedawania napojów alkoholowych.
4. Opiniowanie wniosków o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w sprawie limitu oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawanie alkoholu.

Realizatorzy:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu, Policja.

Termin realizacji:

Cały rok

ZADANIE VI

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Sposób realizacji:

1. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez kierowanie do Centrum Integracji Społecznej.

Realizatorzy:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu

Termin realizacji:

Cały rok

ZADANIE VII

Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych oraz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie przez Policję kontroli kierowców w zakresie trzeźwości.
2. Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Realizatorzy:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu, Policja.

Termin realizacji:

Cały rok

ZADANIE VIII

Działalność administracyjna Komisji

Sposób realizacji:

1. Zakup materiałów biurowych, literatury problemowej, opłaty pocztowe na potrzeby Komisji, szkół, placówek służby zdrowia, delegacje członków komisji.
2. Określenie zasad wynagradzania członków Komisji zgodnie z załącznikiem nr 3.

Realizatorzy:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paradyżu.

Termin realizacji: Cały rok

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Paradyż, a w szczególności osoby wyłaniane w trakcie pracy różnego typu instytucji: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, GKRPA, Zespołu

Interdyscyplinarnego, szkół, Komisariatu Policji, służby zdrowia. Niezbędne jest jednak objęcie całej populacji profilaktyką w zakresie min. zdrowia i zdrowego stylu życia, szkodliwości używek jak i nie akceptowanych społecznie zachowań.

W szczególności adresatami Programu są mieszkańcy należący do następujących grup:

- konsumenci alkoholu;
- osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby nadmiernie pijące;
- rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym;
- dzieci i młodzież szkolna.

VI. FINANSOWANIE REALIZACJI DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2019 ROK

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

„Art. 18². Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele”. (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 1490).

2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu Gminy na rok 2019 w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

W 2019 roku planowana wysokość dochodów z tytułu opłat za wydane zezwolenia wyniesie 50.000,00 złotych. Na realizację zadań określonych w Programie przeznacza się kwotę 42.000,00 złotych. Natomiast kwota 4.000,00 złotych została ujęta w planie budżetu Gminy na rok 2019 w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii, a kwota 4.000,00 złotych została ujęta w planie budżetu Gminy na rok 2019 w dziale 852 – pomoc społeczna, rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Szczegółowy plan finansowy wydatków na rzecz realizacji Programu przedstawia załącznik Nr 2 do Uchwały Rady Gminy w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019.

VII. MONITORING GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie,
- sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sprawozdanie z realizacji Programu zostanie przedłożone Radzie Gminy do końca II kwartału 2019 roku.

Przy ocenie Programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi.
2. Liczba osób objętych działaniami pomocowymi (współuzależnieni, uzależnieni, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym).
3. Liczba osób przyjętych przez Komisję i zmotywowanych do leczenia odwykowego.
4. Liczba osób przyjętych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.
5. Liczba i efektywność kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Antoni Morawski
Antoni Morawski